

REUNIÓ TAULA D'ENTITATS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

DIJOUS 20 DE SETEMBRE DE 2022 (Casal Pere Quart)

PRESIDEIX:

Marta Morell, Tinenta d'Alcalde de Feminisme, Benestar Animal i Participació.

ASSISTENTS

Antonio Rodríguez (Federalistes d'Esquerres)

Olga Jiménez (Àrea de Feminisme, Benestar Animal i Participació)

Paqui García (Bruixes del Nord)

Joan Carles Torres (Bruixes del Nord)

Marta Barrera (Programa d'Acollida i Memòria Històrica)

Santi Plaza (Drets Civils i Memòria Històrica)

Genís Ribé (Museu d'Història de Sabadell)

Joan Comasòlivas (Museu d'Història i Arxiu Històric de Sabadell)

Amador Ruiz (FAV)

Juan Ignacio Valdivieso (CCOO)

Arnau Berenguer (Memorial Lluís Companys)

Rosa Ribell (Sabadell per la República).

1. Aprovació de l'acta anterior.

S'aprova l'acta.

2. Retirada de la simbologia feixista preexistent (plaques d'habitatge)

La Tinenta d'Alcalde passa la paraula al Santi Plaza perquè expliqui les darreres novetats al respecte d'aquest tema.

Hem fet una revisió de les plaques d'habitatge amb simbologia franquista que queden a la ciutat, ja que el darrer recompte, de 33 plaques, es va fer fa uns pocs anys i ens donava la sensació de que moltes d'aquestes havien desaparegut.

Després d'una visita in situ a tots els emplaçaments i noves dades descobertes constem que ara tenim localitzades 20 plaques.

Casualment poc després d'aquesta revisió hem rebut un requeriment del Senat per aquesta qüestió, demanant quantes plaques queden i què s'ha fet per retirar-les en virtut de la Llei de Memòria Històrica (2007). La nova llei aprovada al Congrés reitera aquesta obligatorietat en el seu article 35 i especifica una mica més com ha de ser aquesta retirada. Tot i que amb la Llei vigent i el Decret que al seu moment es va publicar hauria de ser suficient per iniciar el procediment.

Ens hem reunit amb VIMUSA que és l'organisme que, segons el Decret, seria el responsable d'executar la retirada de les plaques, i hem començat a veure com ho fem per poder retirar-les l'abans possible.

3. Properes activitats

La Tinenta d'Alcaldeessa passa la paraula al Santi Plaza perquè expliqui les properes accions i activitats en el marc del Programa de Memòria Històrica.

Commemoració 60 anys de les riuades. En Genís Ribé i en Joan Comasòlivas expliquen l'acte previst el 14 d'octubre a les 18:30, la xerrada a càrrec d'Arnau González Vilalta, amb projecció de material inèdit sobre el fotògraf Campaña sobre la visita que va fer Franco a Sabadell en el marc de les riuades. També està previst el diumenge 25 de setembre un itinerari pel riu Ripoll i s'anuncia un documental sobre els nens de les riuades, amb la participació del Museu i de l'Arxiu, aquell mateix dia al 30 minuts de TV3.

Presentació del llibre "Voluntarios por la revolución. La milicia internacional del POUM en la Guerra Civil Española" (29 de setembre).

Projecció "D'Apaiz Kartzela" (La presó dels capellans) (22 de novembre).

Vam rebre la proposta per projectar i realitzar un col·loqui en torn a aquest documental produït al País Basc. Hem programat la data del 22 de novembre per fer-lo coincidir amb el Cicle de Cinema Espiritual i pensem en aprofitar l'acte per fer un reconeixement o alguna cosa lligada als capellans que a Sabadell van col·laborar amb la lluita antifranquista i pro moviment obrer.

Xerrada sobre les Brigades Internacionals i Andreu Castells – 24 de novembre

Entrevistes “Memòria Socialista” a càrrec de Federalistes d’Esquerres. Realitzades per aquesta entitat, amb el nostre suport, a personalitats rellevants dels socialistes de l’etapa de transició i les primeres legislatures.

Estudi sobre la memòria del Poble Gitano a Sabadell. Encarregat a la UAB, a través d’un doble acord amb el CEDID i el Departament d’Antropologia Social i Cultural. Es basarà en recerca d’arxiu (CEDID) i en entrevistes (Antropologia).

Senyalització Espais de Memòria + Carrer dels Gitanos. Properes senyalitzacions del Cercle Republicà Federal i la comissaria de la Rambla (Espais de Memòria) i Carrer dels Gitanos.

Actes commemoració I República (2023). Organitzats per Federalistes d’Esquerres, els actes de commemoració del 125è aniversari de la proclamació de la I República inclouran una exposició, un cicle de xerrades i visites guiades a espais emblemàtics del període.

S’informa a la taula que s’estan atenent les següents consultes:

José Ángel Moya Santos Olmo

Explica que a la seva casa familiar estava el depòsit de tota la premsa del partit Mundo Obrero, que es produïa de forma clandestina. Relata les seves vivències i demana la senyalització d’aquests espais. Hem quedat amb ell dimecres perquè ens expliqui be el tema.

Carme Simon Comelles

El 18 de juliol de 2022 es presenta al C. Sant Pau 34 la Sra. Carme Simon Comelles, interessada en recuperar la memòria i, a ser possible, les restes del seu oncle Enric Comellas Valls, nascut a Sant Llorenç de Savall (C. Vich, 14) i mort al front de l’Ebre.

S’atén aquesta petició amb dues intervencions: la cerca d’arxiu per conèixer més detalls sobre el combatent mort i saber on està enterrat i la remissió del cas al Programa d’Identificació genètica de la Generalitat.

La informació i difusió d’aquest recurs està present al nostre Pla de Memòria Democràtica.

Ofici Ajuntament Barberà de Vallès sobre col·locació *stolpersteine* al deportat Manuel Peña Palo

Hem rebut una comunicació per part de l'Ajuntament de Barberà del Vallès en relació a Manuel Peña Palo. Un barberenc originari de Múrci de que va ser deportat als camps de concentració i assassinat a Gusen l'any 1941. comenta que tenen intenció de posar la *stolpersteine* a aquest deportat. La darrera adreça del deportat és a la Creu de Barberà. Ells s'estimen més, però, instal·lar-la a Barberà del Vallès, al domicili on va viure anteriorment. S'han posat d'acord amb la família i a nosaltres ens han enviat un ofici informant-nos i demanant-nos que si estem d'acord els hi donem resposta per escrit.

4. Oferta pedagògica als Instituts

Des del Museu han incorporat una nova activitat al Ciutat i Escola, un itinerari guiat per les Stolpersteine.

La oferta de tallers queda així:

- Amical de Mauthausen: la memòria de la deportació republicana i l'holocaust
- Holocaust i deportació: història, memòria i cinema
- Les stolpersteine de Sabadell. La memòria dels sabadellencs deportats als camps nazis (1940-1945).
- Espais i símbols de poder. República i franquisme
- Les riuades de 1962
- Visitem el polvorí de la guerra civil

D'altra banda, continua en peu la oferta per finançar viatges dels Instituts destinats a Espais de Memòria. Insistir amb el Museu i Educació.

Itinerari exposició TOP:

Setembre: Can Puiggener.

Octubre: Sant Oleguer.

Novembre: Dr. Josep M. Plans.

Desembre: Can Rull.

Gener: Creu Alta.

Febrer: Can Llong.

Març : Ca N'Oriac.

Abril: Concòrdia.

Maig: Gràcia.

Hem encarregat una imatge amb la itinerància de l'exposició per enviar a entitats i centres educatius per si volen concertar una visita guiada.

5. Properes activitats per part de les entitats i torn obert de paraules.

La Tinenta d'Alcaldesa dona la paraula a les entitats perquè expliquin les seves properes activitats.

En el marc de la commemoració de les riuades, l'Amador Ruiz de la FAV explica que hi ha previst un homenatge a les víctimes el dia 25 a Can Puiggener.

L'Antonio Rodríguez Galián exposa dues idees de cara a l'objectiu de la preservació de la memòria oral. Per una banda, recollir la memòria oral de la UGT durant el franquisme i la transició i, per l'altra, entrevistar a persones de la ciutat, protagonistes públics en diferents àmbits.

El Juan Ignacio Valdivieso comenta que hi ha tot un recull a l'arxiu històric de CCOO que hauria de servir com a font d'informació per a investigacions.

La Rosa Ribell destaca en aquest sentit les jornades "Jo vinc d'un silenci" que es van organitzar des de la seva entitat. També comenta la necessitat de començar a treballar en la commemoració del 50è aniversari del cop d'Estat a Xile. Assenyala la necessitat d'arranjar la Plaça Salvador Allende.

Els representants de Bruixes del Nord recorden que hi hauria pendent una segona sessió de l'obra de teatre "Molotov" orientada als centres educatius.

Es treu la qüestió del refugi antiaeri de l'Institut Pau Vila. Des del Museu d'Història s'explica l'estat de la qüestió: s'ha fet la intervenció que estava prevista al gimnàs. No hi ha un projecte ni una prospecció arqueològica per recuperar el refugi ara

mateix. S'està parlant a diverses bandes per estudiar aquesta possibilitat, entre els diferents departaments i la Generalitat, però cal tenir en compte totes les implicacions i dificultats que hi ha, també a nivell econòmic.

L'Arnau Berenguer presenta el programa de la Ofrena Floral a Lluís Companys que tindrà lloc el 15 d'octubre.

Joan Carles Torres destaca la presentació del llibre "Del Olvido a la Memoria", sobre la esclavitud a l'Espanya contemporània, el 26 d'octubre a l'Àgora de Sant Oleguer.

Es dona per finalitzada la sessió a les 20:02h.